

Ingemar Fries

Det klart att rubriken på Testfaktas hemsida där sockerfodring uppges orsaka bidöd inte valts av Tobias Olofsson. Men i samtal med Lotta Hedin på Testfakta har budskapet i intervjun granskats och godkänts. Att fodring med socker orsakar bidöd är helt enkelt inte sant. Ett viktigt budskap i tider för vinterfodring.

Det kan vara korrekt att bakterierna vi talar om inte kan leva enbart på fruktos och glukos. Men i ett bisamhälle finns lagrat pollen och ofta en del honung tillsammans med fodrat bordssocker. Det finns så här långt inga belägg för tesen att det skulle vara skadligt för bisamhällen att fodras med socker över vintern. Alla vi som gjort det under decennier vet av beprövad erfarenhet att det går alldeles utmärkt. Vissa år övervintrar bina bättre, vissa år inte lika bra av ofta svårförklarliga skäl.

Den stora naturliga variation som finns när det gäller övervintring gör det vanskligt att göra komparativa försök med olika fodermedel och deras inverkan på övervintringsresultatet. Det skall antingen till riktigt stora skillnader (vilket är osannolikt givet beprövad erfarenhet) eller riktigt stora material, för att kunna spåra skillnader. Nu skriver Olofsson att de har gjort sådana studier som skall publiceras. Det blir intressant att se vad de försöken innehåller.

"vi har vetenskapliga publikationer som visar att mjölksyrabakterierna i samarbete med bina har utvecklat en stor potential att skydda bina mot sjukdomsbakterier"

Nåja, eftersom det är SLU som gjort de praktiska jämförelserna vet vi att det finns en skillnad i enskilda larvers mottaglighet för två patogener med och utan tillsats av mjölksyrabakterier. Det är intressant och spännande i sig, men betyder verkligen inte att resultaten kan översättas till hela bisamhällens förmåga att övervintra.

"Men även mot mikroorganismer som följer med nektar och pollen vid binas insamling från blommor vilka kan förstöra deras slutprodukter, livsmedlen honung och bibröd"

Binas bakterier är troligen av stor betydelse för att motverka jäst som naturligtvis finns i myckenhet i det material dom samlar in. Annars skulle nektarn jäsa redan innan bina fått ner vattenhalten. Det är viktiga vetenskapligt

pregnanta resultat Olofsson producerat i Lund. Men vad har det med diskussionsämnet om socker som vinterfoder att göra? Mjölksyrabakteriernas negativa inverkan på jäst saknar helt relevans för diskussionen om socker är lämpligt vinterfoder.

Sen tycker Olofsson olika saker och berättar att biodlare i förtroende har viskat det ena och det andra. Och tycka får man givetvis göra.

"Jag tycker på inget sätt att vi forskare ska ha rätten att peka på vad som är rätt eller fel, vi kan bara lägga fram vår övertygelse och förklara varför men vetenskapliga studier kan inte vara allrådande eller slutgiltiga, sunt förnuft räknas också."

Helt rätt, i den meningen att inga vetenskapliga studier kan vara allrådande eller slutgiltiga. Vetenskap är en process. Men att lägga fram sin övertygelse utan vetenskapligt underlag är vad pseudovetenskapen sysslar med, och då ofta i strid med sunt förnuft.

De som är övertygade och troende inom det som kallas naturlig biodling kommer sannolikt inte att ändra sig med sakargument. De som har en vetenskaplig grundsyn kommer troligen att fortsätta med sina bin som vanligt och se till att bina har tillräckligt med vinterfoder. Det får vi i alla fall hoppas.